

Nämnd	Klimat- och stadsmiljönämnden		
Offentligt sammanträde	Nej		
Sammanträdesdag	10 december 2019		
Tid och plats	Klockan 14:00 – 16:45, Flemingsberg, Novumhuset		
	Ledamöter	Frånvarande följande paragrafer	Tjänstgörande ersättare
Beslutande	Christian Ottosson (C), Ordförande Jennifer Lind (M) Anders Lönroth (MP) Björn Karlsson (M) Linda von Fircks (M) Tove Madsen (L) Thomas Hanbo (DP) Aza Cheragwandi (S) Yvonne Wahlström (S) Ove Andreassen (S) Sara Grant (V) Gerhard Miksche (SD)	§§ 6-17	Mats Sterner (M) §§ 6-17
Närvarande ej tjänstgörande ersättare	Mats Sterner (M) §§ 1-5, Ära Kuchner (M), Lasse Larsson (C), Jolanta Szutkiewicz (DP), Lennart Krogh (HP), Bengt Eliasson (S), Gun Lindblad (S), Malin Augustsson (V), Sven Pernils (SD)		
Övriga närvarande	Se nästa sida		
Utses att justera	Sara Grant (V) utses till att justera protokollet.		
Justeringens tid	17 december 2019, kl 09:00. Plats för justeringen är Flemingsberg, Novumhuset, Hälsovägen 7, Plan 6, MBF:s reception	Paragrafer §§ 1-17	
Underskrifter			
	<i>Sekreterare</i>		
	<i>Ordförande</i>		
	<i>Justerande</i>	<i>Justerande</i>	

Klimat- och stadsmiljönämndens sammanträde den 10 december 2019

Övriga närvarande

Lars Fladvad, Tf. Förvaltningsdirektör, §§ 1-17

Emelie Westberg, Kemikaliesamordnare §§ 1-5

Linda Palo, Avdelningschef, §§ 1-17

Tove Bodin, Avdelningschef, §§ 1-8

Johan Lidström, Enhetschef, §§ 1-17

Fredrik Andersson, Klimatstrateg, §§ 1-4

Emma Moberg, Klimatstrateg, §§ 1-4

Karin Hagström, Utvecklingsledare, §§ 5-8

Ezvin Zilic, Avdelningschef, §§ 1-9

Ewa-Marie Ås, Nämndsekreterare, §§ 1-17

BEVIS

om justering av Klimat- och stadsmiljönämnden protokoll

Justeringen har anslagits på kommunens anslagstavla

Klimat- och stadsmiljönämnden har sammanträtt den	10 december 2019
Protokollet har justerats den	2019-12-17
Anslaget sattes upp den	2019-12-18
Anslaget tas ner den	2020-01-09
Den som vill överklaga ett beslut enligt kommunallagen måste göra det senast den	2020-01-08
Den som vill läsa protokollet kan kontakta	Ewa-Marie Ås
Protokollet finns också att läsa på kommunens webbplats	www.huddinge.se

Underskrift

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 1

Val av justerare

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Sara Grant (V) utses till att justera protokollet den 17 december 2019, kl. 09:00. Plats för justeringen är Flemingsberg, Novumhuset, Hälsovägen 7, Plan 6, MBF:s reception.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 2

Fastställande av dagordning

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Dagordningen fastställs utan ändringar.

Överläggning

Christian Ottosson (C) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 3

Diarienummer KLN-2019/267.1

Information av Emelie Westberg, kemikaliesamordnare för bl a Huddinge kommun med kontor i Järfälla, som berättar om sitt arbete.

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Emelie Westberg, kemikaliesamordnare för bl a Huddinge kommun med kontor i Järfälla, informerar klimat- och stadsmiljönämnden om sitt arbete. Klimat- och stadsmiljönämnden tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts beslut

Emelie Westberg, kemikaliesamordnare för bl a Huddinge kommun med kontor i Järfälla, kommer till klimat- och stadsmiljönämnden den 10 december 2019 och informerar om sitt arbete.

Överläggning

Emelie Westberg (tjänsteman), Tove Madsen (L), Bengt Eliasson (S), Christian Ottosson (C), Gerhard Miksche (SD), Jennifer Lind (M), Sven Pernils (SD) och Björn Karlsson (M) yttrar sig innan informationen förklaras avslutad.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 4

Diarienummer KLN-2019/267.1

Information från Klimat- och energirådgivarna om CEK-projektet

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Energirådgivarna Emma Moberg och Fredrik Andersson informerar klimat- och stadsmiljönämnden om CEK-projektet. Klimat- och stadsmiljönämnden tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts beslut

Energirådgivarna Maria Fredlund och Emma Moberg kommer till klimat- och stadsmiljönämndens möte den 10 december 2019, för att informera om CEK-projektet.

Överläggning

Fredrik Andersson (tjänsteman), Emma Moberg (tjänsteman), Christian Ottosson (C), Jennifer Lind (M), Björn Karlsson (M) och Tove Madsen (L) yttrar sig innan informationen förklaras avslutad.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 5

Diarienummer KLN-2019/267.1

Information om undersökningen kritik på teknik.

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Karin Hagström (tjänsteman), informerar klimat- och stadsmiljönämnden om undersökningen kritik på teknik. Klimat- och stadsmiljönämnden tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts beslut

Karin Hagström, utvecklingsledare, kommer till klimat- och stadsmiljönämnden den 10 december 2019 för att informera om undersökningen kritik på teknik.

Överläggning

Ove Andreassen (S), Karin Hagström (tjänsteman), Anders Lönroth (MP), Tove Madsen (L), Christian Ottosson (C), Gerhard Miksche (SD) och Ära Kuchner (M) yttrar sig innan informationen förklaras avslutad.

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 6

Diarienummer KLN-2019/267.1

Information om nuläget på stadsmiljöavdelningen

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Ezvin Zilic (tjänsteman) informerar klimat- och stadsmiljönämnden om nuläget på stadsmiljöavdelningen. Klimat- och stadsmiljönämnden tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts beslut

Ezvin Zilic, avdelningschef på stadsmiljöavdelningen, kommer till klimat- och stadsmiljönämndens möte den 10 december 2019 för att informera om nuläget på avdelningen.

Överläggning

Ezvin Zilic (tjänsteman), Gerhard Miksche (SD), Sven Pernils (SD), Christian Ottosson (C), Mats Sterner (M), Jennifer Lind (M), Anders Lönroth (MP), Lennart Krogh (HP), Jolanta Szutkiewicz (DP) Gun Lindblad (S) och Ära Kuchner (M) yttrar sig innan informationen förklaras avslutad.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum
10 december 2019

Paragraf
§ 7

Diarienummer KLN-2019/313.181

Månadsrapport för KLN november 2019

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Miljö- och bygglovsförvaltningen föreslår att klimat- och stadsmiljönämnden godkänner månadsuppföljningen för november 2019.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts beslut

Ärendet överlämnas utan eget ställningstagande till klimat- och stadsmiljönämnden.

Sammanfattning

Miljö- och bygglovsförvaltningen har tagit fram en månadsuppföljning per sista november för klimat- och stadsmiljönämnden.

Nämnden har, efter årets elva första månader, ett underskott om 10 mnkr.

Underskottet har minskat sedan april med 6,3 mnkr vilket beror på att driftmedel om 12 mnkr för vattenvårdåtgärder förts över från kommunstyrelsen till natur- och klimatavdelningen vilket ökat periodens budget med 10 mnkr. Prognosen för helåret är justerat ner sedan delårsrapport per augusti med 8 mnkr till ett underskott om 25,7 mnkr.

Ansvar	Budget jan-sep	Utfall jan-sep	Avvikelse jan-sep	Prognos helår
Nämnd	-1 154	-875	+279	+300
Stadsmiljöavdelning	-96 232	-108 771	-12 539	-26 000
Natur- och klimatavdelning	-27 716	-25 432	+2 283	0
Summa	-125 102	-135 078	-9 977	-25 700

Nämndverksamheten har ett överskott om 0,3 mnkr och prognosticerar ett lika stort resultat för helåret. Stadsmiljöavdelningen har för perioden ett negativt resultat om 12,5 mnkr. Av detta underskott härstammar 14,3 mnkr av vinterväghållning. Natur- och klimatavdelningen har för perioden ett positivt resultat om 2,3 mnkr och prognosticerar en budget i balans på helåret.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Av nämndens totala investeringsram för året om 178,3 mnkr har 106,1 mnkr förbrukats. Vattenvårdsåtgärderna där aluminiumfällningarna i Orlången och Trehörningen var en del uppfattades tidigare som en investering redovisningsmässigt men ses numera som en åtgärd som kräver driftmedel vilket medför att en mindre del av de 21 mnkr som var avsatta för detta projekt kommer förbrukas.

Överläggning

Aza Cheragwandi (S), Jennifer Lind (M), Sven Pernils (SD), Christian Ottosson (C), Linda Palo (tjänsteman), Ezvin Zilic (tjänsteman), Tove Madsen (L) och Johan Lidström (tjänsteman) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Beslutet delges

Kommunstyrelsens förvaltning, ekonomi

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 8

Diarienummer KLN-2019/1124.109

Planprogram för Flemingsbergsdalen

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden beslutar att lämna över tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts beslut

Ärendet överlämnas utan eget ställningstagande till klimat- och stadsmiljönämnden.

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsavdelningen på kommunstyrelsens förvaltning har tagit fram ett planprogram för Flemingsbergsdalen. I planprogrammet anges de utgångspunkter och riktlinjer som ska vara vägledande för den fortsatta planeringen av området.

Planen är att Flemingsbergsdalen ska utvecklas till en integrerad stadsdel med höga stadsbyggnadsqualiteter som kan bidra med nya arbetstillfällen, service, nöjen, kultur, bostäder, samhällsservice samt studieplatser inom högre utbildning. I stadsdelen skapas ett nytt samlande stadscentrum, ett resecentrum och nya parker. Järnvägen och Huddingevägen däckas över och barriärer överbyggs. Planerna är byggande av en tät stadsdelen som ska erbjuda urbana kvaliteter i form av närhet, utbud av service, grönska och tydliga stråk och kopplingar. Inom programområdet planeras för cirka 35 000 arbetsplatser och cirka 5 000 bostäder.

Förvaltningen tycker det är positivt att kommunen satsar på Flemingsberg och det föreslagna planprogrammet ger ett genomarbetat intryck. Förvaltningen anser att programmet identifierar de avgörande frågorna och instämmer i bedömningen att flera frågor kräver fördjupade utredningar. Förvaltningen saknar en tydlig koppling mellan planprogrammet och målen i Huddinge kommuns beslutade miljöprogram. Frågor som särskilt behöver utredas vidare är innovativa former för drift av den offentliga miljön och hanteringen av dagvatten. Miljö- och bygglovsförvaltningen föreslår att nämnden lämnar över tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Omvandlingen av programområdet kommer inte att medföra några direkta ekonomiska eller juridiska konsekvenser för nämnden under genomförandet.

Vartefter området bebyggs kommer nya anläggningar på allmän plats generera ökade driftkostnader för nämnden. Finansieringen av dessa kostnader, som är en ambitionshöjning vad gäller stadsmässiga kvaliteter och skötsel, bör särskilt belysas i det fortsatta planarbetet.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Nämnden bör tilldelas medel för drift och underhåll vartefter anläggningar byggs och lämnas över till nämnden för framtida drift och underhåll. Nuvarande modell för uppräknig av driftmedel i relation till befolkningsökning behöver generellt sett ses över men det är extra viktigt vid planeringen och driftsättning av denna typ av område.

Förvaltningen bedömer att den ökade befolkningen i Flemingsberg också kommer att öka besökstrycket på det närliggande Flemingsbergsskogens naturreservat. Nämnden bör därför tilldelas ekonomiska medel för att kunna intensifiera drift och skötsel av reservatet.

Överläggning

Karin Hagström (tjänsteman), Christian Ottosson (C), Sven Pernils (SD), Mats Sterner (M) och Anders Lönroth (MP) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Beslutet delges

Plansektionen på kommunstyrelsens förvaltning

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 9

Diarienummer KLN-2019/1228.728

Återställande av upplagsområden

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden uppdrar åt förvaltningen att återställa ytor för upplag i kommunen och i samband med arbetena ta prover samt rapportera eventuella föroreningar.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts förslag till beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden uppdrar åt förvaltningen att återställa ytor för upplag i kommunen och i samband med arbetena ta prover samt rapportera eventuella föroreningar.

Sammanfattning

Under flera år har sopsand och annat fyllnadsmaterial lagts på de tre upplagsytor som kommunen har utan att senare återanvändas eller slutligt deponeras. Upplagen är till för att bland annat kunna lägga upp snö som behöver forslas bort från gator och korsningar. Genom att förorenat material lämnats över längre tid finns risk att områdena förorenas.

För att ha beredskap att lägga upp snö under kommande vintersäsong måste minst en yta frigöras, i första hand den centralt belägna i Flemingsberg. Upplaget i Masmo innehåller äldre asfalt med PAH:er och måste saneras. För detta upplag har ett föreläggande utfärdats.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bedömer att ytorna bör återställas. I första hand är det angeläget att frigöra ytan i Flemingsberg för att kunna lägga upp snö kommande vinter. Inför att arbetena inleds ska prover på upplagt material tas för att klargöra föroreningshalt och möjlig återanvändning alternativt deponi. Resultat av prover ska redovisas. Förvaltningen har inhämtat priser på återställande av upplagsytan i Flemingsberg av lokalt verksamma entreprenörer. Målsättningen är att återställandet ska kunna utföras under 2019.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningen bedömer att kostnaderna kommer att öka på Klimat- och stadsmiljönämndens underskott, men är nödvändiga att utföra för att kommunen behöver ytor för tillfälliga upplag samt att det finns risk för miljöföroreningar om gammal sopsand och asfalt lämnas kvar för gott.

Signaturer:

Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

För upplagen av sopsand beräknas kostnaderna för återställande till mellan 1,5 och 2 mnkr per upplag. För upplaget i Masmö med gammal asfalt beräknas ett återställande inklusive sanering kosta cirka 5 mnkr. Priset är beroende på föroreningshalt och om mer än själva upplaget är förorenat.

Överläggning

Christian Ottosson (C) och Ezvin Zilic (tjänsteman) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Beslutet delges

Stadsmiljöavdelningen

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 10

Diarienummer KLN-2019/919.109

Blommor mm vid Huddinge pendeltågstation - Huddingeförslag

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden beslutar att Huddingeförslaget ”Blommor med mera vid Huddinge pendeltågstation” anses besvarat med hänvisning till förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 25 november 2019.

Klimat- och stadsdelsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden beslutar att Huddingeförslaget ”Blommor med mera vid Huddinge pendeltågstation” anses besvarat med hänvisning till förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 25 november 2019.

Sammanfattning

Klimat- och stadsmiljönämnden har av kommunstyrelsens förvaltning fått ansvaret för att besvara Huddingeförslaget ”Blommor med mera vid Huddinge pendeltågstation”. Förslagsställaren föreslår att kommunen: planterar buskar, blommor med mera i rabatter och grönytor runt omkring Huddinge station, lägger nya stenplattor samt tar bort klotter och graffiti.

Förvaltningen instämmer i att det finns ett behov av att göra de gröna ytorna runt Huddinge station mer attraktiva. Detta är ett prioriterat område för förvaltningens parkenhet.

För närvarande genomför miljö- och bygglovsförvaltningen åtgärder på asfaltsbeläggningen i området. Samhällsbyggnadsavdelningen på kommunstyrelsens förvaltning, planerar för att under våren 2020 renovera cykelparkeringen mot centrumsidan och avser samtidigt att se över möjligheten att anlägga ytterligare cykelparkeringar. Miljö- och bygglovsförvaltningen planerar att i samband med detta undersöka möjligheten till reinvestering av vegetationsytorna på stationsområdet.

För att få bort klotter i Huddinge har kommunen upphandlat en entreprenör som utför klottersanering inom 48 timmar efter anmälan. Klimat- och stadsmiljönämnden föreslås besluta att Huddingeförslaget anses besvarat.

Förvaltningens synpunkter

Miljö- och bygglovsförvaltningen tycker att det är positivt att kommunens invånare lämnar förslag på hur den fysiska miljön kan göras ännu bättre. Förvaltningen instämmer med förslagsställaren att det finns ett behov av att göra de gröna ytorna runt omkring Huddinge station mer attraktiva.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Förvaltningen har också förståelse för förslagsställarens egna initiativ att en dag under sommaren 2019 tillsammans med andra invånare plantera blommor vid stationen. Förvaltningens stadsmiljöavdelning har varit i kontakt med förslagsställaren. Att iordningställa grönytor där det är möjligt kring stationen är ett prioriterat område för stadsmiljöavdelningen som ansvarar för drift och underhåll av kommunens parker.

I området kring pendeltågsstationen utför för närvarande miljö- och bygglovsförvaltningen åtgärder på asfaltsbeläggningen. Samhällsbyggnadsavdelningen på kommunstyrelsens förvaltning planerar för att under våren 2020 renovera cykelparkeringen mot centrumsidan. Vidare ser samhällsbyggnadsavdelningen över möjligheten att anlägga ytterligare cykelparkeringar. I samband med detta planerar stadsmiljöavdelningen att se över möjligheten till reinvestering av vegetationsytor. Detta skulle innebära att gröna ytor görs i ordning med planteringar, gräs eller ängsytor. Stadsmiljöavdelningen har för avsikt att i detta arbete samarbeta med samhällsbyggnadsavdelningen.

Huddinge kommun, Huddinge Samhällsfastigheter och Huga Bostäder arbetar tillsammans såväl förebyggande som med klottersanering för att få bort klotter i Huddinge. En entreprenör är upphandlad för att utföra klottersanering inom 48 timmar efter anmälan, förutsatt att det inte är minusgrader. Detta fungerar bra.

Förvaltningen föreslår att klimat- och stadsmiljönämnden anser Huddingeförslaget vara besvarat med hänvisning till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningens möjligheter att renovera de gröna ytorna på stationsområdet, och i vilken omfattning det kan göras, beror på parkenhetens budgetutrymme för den här typen av åtgärder. Därför kan kostnaderna idag inte beräknas. Förvaltningen bedömer inte att tjänsteutlåtandet innebär några juridiska konsekvenser.

Överläggning

Christian Ottosson (C) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Beslutet delges

Förslagsställaren
Servicecenter

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 11

Diarienummer KLN-2019/1074.355

Redovisning av utredning av belysning på återvinningsstationerna (ÅVS)

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden beslutar att:

1. Godkänna förvaltningens redovisning av utredning om belysning på återvinningsstationerna i tjänsteutlåtandet, daterat den 22 november 2019.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beslut om nyinvestering samt som information till kommunfullmäktige.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts förslag till beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden beslutar att:

1. Godkänna förvaltningens redovisning av utredning om belysning på återvinningsstationerna i tjänsteutlåtandet, daterat den 22 november 2019.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beslut om nyinvestering samt som information till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Natur- och byggnadsnämnden fick i uppdrag av fullmäktige den 19 juni 2017 att utreda möjligheterna att ordna belysning på återvinningsstationerna (ÅVS). Dåvarande gatudrift- och parkenheten på förvaltningen genomförde under 2018 till januari 2019 en inventering av belysningen vid kommunens samtliga 44 återvinningsstationer (ÅVS) och centraler. Vidare har förvaltningen tagit fram förslag till åtgärder för belysning på samtliga stationer.

Miljö- och bygglovsförvaltningen instämmer med den tidigare motionens motivering att bättre belysning på återvinningsstationerna ger ökad trygghet och bättre förutsättningar för invånarna att källsortera sitt avfall. Investeringen för föreslagna åtgärder för belysning vid de 31 stationer som saknar eller har bristfällig belysning uppgår till cirka 1 miljon kronor. En möjlig prioritering är belysning vid de 21 återvinningsstationer som står på kommunägd mark. Till det behöver avsättas 100 000 kronor per år i driftkostnad då beräknad kostnad per station och år är cirka 3 000 kronor. Eftersom det rör sig om en nyinvestering i infrastruktur anser förvaltningen att det är kommunstyrelsens ansvar att bekosta en investering av belysning på de återvinningsstationer som står på kommunägd mark.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Förvaltningen föreslår att nämnden antar redovisningen av utredning av belysning på återvinningsstationerna i tjänsteutlåtandet, daterat den 11 november 2019, samt att kommunfullmäktige delges beslutet.

Förvaltningens synpunkter

Miljö- och bygglovsförvaltningen instämmer med den tidigare motionen att bättre belysning på återvinningsstationerna ger ökad trygghet och bättre förutsättningar för invånarna att källsortera sitt avfall.

Eftersom kommunstyrelsen svarar för nyinvesteringar i infrastruktur föreslås att förvaltningens stadsmiljöavdelning tillsammans med samhällsbyggnadsavdelningen tar upp avsaknaden av belysning på många ÅVS:er med FTI för att söka samsyn om hur man kan fördela ansvar och kostnader för en bättre belysning. Miljö- och bygglovsförvaltningen har varit i kontakt med samhällsbyggnadsavdelningen som ser positivt på föreslagen åtgärd. Åtgärden läggs in som ett förslag till kommande Plan för samhällsbyggnad och lokalförsörjning. Prioritering av åtgärder sker i ordinarie planeringsprocess.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen av utredningen om belysning på återvinningsstationerna. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för avrapportering i kommunfullmäktige.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Investeringen för föreslagna åtgärder, belysning vid de 31 stationer som saknar eller har bristfällig belysning, beräknas uppgå till 1 miljon kronor. Dessutom behöver 100 000 kronor per år avsättas för drift då beräknad kostnad per station och år är cirka 3 000 kronor. Kostnaden för installation och drift av belysning föreslås tas ut genom ett tillägg i avtal om markkupplåtelse med FTI. Prioriteras belysning på endast de 21 återvinningsstationer som står på kommunägd mark minskar investeringsbehovet med cirka 30 procent.

Överläggning

Aza Cheragwandi (S) och Christian Ottosson (C) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Beslutet delges

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Samhällsbyggnadsavdelningen
Stadsmiljöavdelningen

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 12

Diarienummer KLN-2019/1135.109

Markskötsel längs Långsjön- medborgarförslag

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 8 november 2019, som svar på medborgarförslag ”Markskötsel längs Långsjön”.

Klimat- och stadsmiljönämnden arbetsutskotts förslag till beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 8 november 2019, som svar på medborgarförslag ”Markskötsel längs Långsjön”.

Sammanfattning

Huddinges kommunfullmäktige beslutade den 23 april 2018 att överlåta till före detta natur- och byggnadsnämnden, nuvarande klimat- och stadsmiljönämnden att besluta om ett svar på medborgarförslag om markskötsel längs Långsjön.

Förslagsställaren föreslår att mark, växter och träd längs med Långsjön mellan Tranvägen 42 och Sjöstigen 16 i Segeltorp ska skötas om av kommunen.

Miljö- och bygglovsförvaltningen tycker att det är positivt att kommunens invånare lämnar förslag på åtgärder som kan göra den fysiska miljön ännu bättre. Dock är det inte kommunen utan tomträttsinnehavaren (*Uppgift utelämnas*) som ansvarar för skötsel av merparten av mark, växter och träd som avses i medborgarförslaget.

Förvaltningen föreslår att nämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 8 november 2019, som sitt svar på medborgarförslaget

Förvaltningens synpunkter

Miljö- och bygglovsförvaltningen tycker det är positivt att kommunens invånare har tankar och idéer som kan göra den fysiska miljön bättre. Förvaltningen instämmer att det är många som promenerar längs med Långsjön och att gångbryggan används frekvent.

Det är dock inte kommunen utan tomträttsinnehavaren (*Uppgift utelämnas*) som ansvarar för skötsel av merparten av mark, växter och träd som avses i medborgarförslaget.

Badplatsen Kråkviksbadet som omnämns i förslaget har kommunen gjort i ordning de senaste åren. Det är en mindre badplats med en gräsyta, sandstrand, bänkbord samt brygga. Kommunens miljö- och bygglovsförvaltning ansvarar för skötsel av badplatsområdet.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

När det gäller omvårdnad av träden längs med Långsjön bör man ha med sig kunskapen om de viktiga funktioner som dessa fyller för att bibehålla biologisk mångfald i och kring sjön. Träden och deras rötter motverkar erosion och slamtransport vilket gynnar de flesta fiskarter. Beskuggningen som träden ger reglerar vattentemperaturen och motverkar igenväxning.

Förvaltningen föreslår att nämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningen bedömer inte att tjänsteutlåtandet innebär några ekonomiska eller juridiska konsekvenser för nämnden.

Överläggning

Christian Ottosson (C) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad

Beslutet delges

Förslagsställaren
Kommunfullmäktige
Mark- och exploateringssektionen

För kännedom

Tomträttsinnehavaren (*Uppgift utelämnas*)

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 13

Diarienummer KLN-2019/1067.374

Skydds jakt i Huddinge kommun

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden uppdrar i enlighet med ordförandeförslaget åt förvaltningsdirektören att förnya och omförhandla avtal om jakträtt för att verkställa nämndens tidigare beslut om kommunens viltvård.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts beslut

Ärendet överlämnas utan eget ställningstagande till klimat- och stadsmiljönämnden.

Nämndens motivering

Viltvården i Huddinge kommun har en lång historia av att ske med god lokal förankring och har kännetecknats av krav på god jaktetik samt stor respekt för det rörliga friluftslivet. Detta har kunnat skapas genom att en förening bildades som kommunens motpart av vilken jakträtten efter en jakträttsöverlåtelse förvaltats. Med jakträtten på ett område följer inte sällan såväl rätten att bedriva vanlig jakt som att bedriva skydds jakt av olika slag – såväl inom som utanför detaljplanelagt område.

Klimat- och stadsmiljönämnden antog en ny viltvårdsplan den 19 mars 2019. Enligt viltvårdsplanen ska viltvården skötas av en lokal förening, som kommunen tecknar avtal med. Nuvarande avtal är nu aktuellt att förnya. Av planen framgår såväl riktlinjer för jakten som att skydds jakt i Huddinge kommun numera ska utföras av den som har nyttjanderätten till jakt på kommunens mark, och därmed inte längre skötas av kommunens egen personal.

För att uppnå nämnden beslutade målsättningar om hur viltförvaltningen ska ske inom Huddinge kommuns egen mark bör jakträttsavtalet omförhandlas för att möjliggöra en samlad förvaltning av viltet på kommunal mark såväl i som utanför detaljplanelagt område. Detta är innebörden av nämndens beslut om viltvårdsplan, liksom att jakträttsavtalet som träffas med föreningen omfattar såväl jakt som skydds jakt på det markområde som avtalet omfattar:

”... en viltvårdsplan för att reglera omfattningen och förvaltningen av all jakt på kommunal mark i Huddinge... / ... All jakträtt på kommunal mark liksom skydds jakt upplåts enligt avtal till nyttjanderättshavaren för jakten. Tidigare har detta skötts av kommunens egen personal.”

Källa: Huddinge kommuns viltvårdsplan

En ökad mängd skydds jakt i relation till mängden jakt ställer särskilda krav på utförandet vad avser såväl säkerhet som etik samt hänsyn till allmänheten. I jakträttsavtalet bör förutsättningar skapas för att reglera detta.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Nämnden bedömer att lösningen med skydds jakt utförd av föreslagen avtalspart kan bli en kostnadseffektiv lösning genom att nyttjanderättshavaren svarar för den samlade viltvården på kommunal mark. Förslaget bedöms, totalt sett, ge viss kostnadsminskning jämfört med idag.

Skottlossningstillstånd och övriga myndighetsbeslut som krävs för en ändamålsenlig jakt inom detaljplanelagt område kan med fördel komma till genom ett samarbete mellan kommunen och jaktföreningen i dialogen med polismyndigheten, länsstyrelsen med flera.

Eftersom redan beslutad viltvårdsplan innehåller riktlinjer för jakten bedöms inte något behov finnas av några nya riktlinjer. Ordförandeförslaget ersätter därför förvaltningens förslag i sin helhet. Eftersom viltvårdsplanen tills vidare ska revideras årligen finns det möjlighet att göra ändringar om behov uppstår.

Nämnden konstaterar slutligen att kommunernas möjlighet till att sluta avtal med föreningar generellt sett är god och att det under beredningen av ärendet inte har framkommit någon tydlig rättspraxis som omöjliggör detta ordförandeförslag.

Sammanfattning

Klimat- och stadsmiljönämnden antog en ny viltvårdsplan den 19 mars 2019. Enligt viltvårdsplanen ska viltvården skötas av en lokal förening, som kommunen tecknar avtal med. Nuvarande avtal är aktuellt att förnya. Av planen framgår vidare att skydds jakt i Huddinge kommun ska utföras av den som har nyttjanderätten till jakt på kommunens mark. Med skydds jakt avses här jakt på skadat vilt eller vilt som orsakar olägenheter på kommunens fastigheter inom detaljplanelagt område.

Miljö- och bygglovsförvaltningen bedömer att ersättningen för jaktarrendet bör justeras när avtalet förnyas och att skydds jakt utförd av föreslagen avtalspart kan bli en kostnadseffektiv lösning.

Klimat- och stadsmiljönämnden uppdrar åt förvaltningsdirektören att förnya avtal om jakträtt samt teckna avtal om skydds jakt med nyttjanderättshavaren av jakträtten. Förvaltningen ska i samband med detta se över avgäld jakträtt och beräkna en rimlig ersättning för skydds jakt.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Miljö- och bygglovsförvaltningen bedömer att lösningen med skydds jakt utförd av föreslagen avtalspart kan bli en kostnadseffektiv lösning genom att nyttjanderättshavaren svarar för den samlade viltvården på kommunal mark. Förslaget bedöms ge viss kostnadsminskning jämfört med idag. I och med att ansvarig nämnd beslutat om överlämningen kommer inte upphandling av tjänsten att ske.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Överläggning

Christian Ottosson (C), Ove Andreassen (S), Anders Lönroth (MP), Tove Madsen (L), Aza Cheragwandi (S) och Linda Palo (tjänsteman) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Propositioner

Ordföranden ställer sitt förslag mot förvaltningens förslag. Klimat- och stadsmiljönämnden antar ordförandens förslag.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 14

Förvaltningsdirektörens information

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Tf. Förvaltningsdirektör Lars Fladvad informerar klimat- och stadsmiljönämnden om förvaltningens verksamhet. Klimat- och stadsmiljönämnden tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts beslut

Tf. Förvaltningsdirektör Lars Fladvad kommer och informerar klimat- och stadsmiljönämnden den 10 december 2019.

Överläggning

Christian Ottosson (C), Lars Fladvad (tjänsteman), Anders Lönroth (MP) och Tove Madsen (L) yttrar sig innan informationen förklaras avslutad.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 15

Diarienummer KLN-2019/10.111

Delgivningar november, Klimat- och stadsmiljönämnden 2019

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden godkänner redovisningen och lägger den till handlingarna.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts förslag till beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden godkänner redovisningen och lägger den till handlingarna.

Överläggning

Jennifer Lind (M) och Christian Ottosson (C) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 16

Diarienummer KLN-2019/209.111

Delegationsbeslut november, Klimat- och stadsmiljönämnden 2019

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden godkänner redovisningen och lägger den till handlingarna.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts förslag till beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden godkänner redovisningen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Klimat- och stadsmiljönämnden har överlåtit sin beslutanderätt till arbetsutskott, ordföranden och tjänstemän i enlighet med nämndens delegationsförteckning. Dessa beslut ska redovisas till nämnden. Redovisning innebär inte att nämnden omprövar eller fastställer delegationsbesluten. Däremot får nämnden återta lämnad delegering eller föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått beslutanderätten genom att själv ta över ärendet.

Beskrivning av ärendet

- 1) Delegationsbeslut tillsvidare anställningar 0 st 2019-11-01-2019-11-30
- 2) Delegationsbeslut visstidsanställning 0 st 2019-11-01 – 2019-11-30
- 3) Delegationsbeslut avslutning av anställning 0 st 2019-11-01-2019-11-30
(Information finns hos personalkonsult)

Överläggning

Christian Ottosson (C) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

10 december 2019

Paragraf

§ 17

Övrigt

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden avslutar mötet genom att ordföranden tackar för det gångna året och önskar alla en God Jul och Ett Gott Nytt År.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Huddinge kommun
Klimat- och stadsmiljönämnden
2019-12-10

Protokollsanteckning

Ärende 8: Planprogram för Flemingsberg

Över lag är vi i Miljöpartiet väldigt nöjda med de medskick förvaltningen gör i sitt tjänsteutlåtande. På ett tydligt sätt pekar förvaltningen ut många av de områden och detaljer vi själva är oroliga inför.

Vi i Miljöpartiet ser en stor potential i det här projektet, många aspekter ligger i linje med vad vi vill se i ett framtida Huddinge, men vi ser också att vissa aspekter riskerar att bli nedprioriterade i konkurrensen av andra intressen.

En av de många möjligheterna det här projektet har är att skapa en framtida stadskärna med fokus på den hållbara staden. En stad som inte bara i teorin fokuserar på det hållbara resandet utan också låter det bli en del av den praktiska verkligheten. För att det ska ske behöver dock flera saker förändras i den nu föreslagna planen. Vi lyfter här ett par av våra farhågor.

Trafikplanering

De som bosätter sig inom planområdet behöver ha all anledning att välja förskolor och skolor så nära bostaden som möjligt. Det betyder att friytor och närhet är av yttersta vikt, även under de olika etapperna. Resor från hemmet till skola, arbete och fritidsaktiviteter behöver i första hand ske med cykel, gång eller kollektivtrafik.

Cykel, gång och kollektivtrafik måste prioriteras framför den privata bilismen. Området behöver locka de som vill bo i en stad utan att själv äga en bil. Den som behöver bil ska kunna vara trygg i att det finns bilpooler för de tillfällen som kräver en egen bil. För den som åker kollektivt ska det vara tryggt och enkelt att ta sig till stationer. Normen i trafikplaneringen måste utgå från cyklisten och den som går eller åker kollektivt.

Friytor

Planprogramförslaget redovisar en minsta friyta 20 kvm för förskolebarn och 15 kvm för skolbarn samt en minsta total yta på 2000 kvm. Boverket rekommenderar en friyta på minst 40 kvm för förskolebarn och 30 kvm för skolbarn samt att en minsta total yta på 3000 kvm. Att förslaget till planprogram föreslår att det ska räcka med halva den yta som Boverket rekommenderar, utan förslag till några kompensatoriska åtgärder eller konsekvensanalys, ser vi som högst anmärkningsvärt. Att ha tillgång till tillräcklig yta för barn att röra sig på, att utforska och lära sig de färdigheter som behövs i livet ser vi behöver prioriteras högre nya samhällen. Vi ser även en målkonflikt när hela innergårdar föreslås vara förskolegårdar.

Även om de boende kan nyttja delar av förskolegården när förskolan är stängd så behöver boende ha tillgång till utemiljö under dygnets alla timmar. Dessa hus med förskola i bottenvåning kanske är mer lämpade för kontor eller liknande istället för bostäder.

Dagvatten

Frågan om hanteringen av dagvatten inom området ser lovande ut inom programområdet. Dock ser vi att ett större fokus verkligen bör ligga på lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD). LOD-åtgärder främsta uppgift är inte att fördröja dagvattnet från att rinna bort från området utan att vattnet blir kvar för att på plats avdunsta eller tas upp av växter för att på så sätt försvinna genom transpiration. Ett stort problem med den täta staden är att luften allt för ofta är för torr och varm vilket skulle kunna motverkas med att mer vatten hålls kvar och inte leds bort. Ytor för att omhänderta dagvatten bör även dimensioneras så att snömassorna kan läggas där för att inte behöva transporteras bort och därmed undvika både de klimatnegativa och ekonomiska konsekvenser en borttransport av snö medför. Vidare så lyfts Tvärförbindelse Södertörn som ett problem då den skär av dagvattnets naturliga väg vilket måste, om vägen byggs, lösas på konstgjord väg. Dock så ser vi bara att det förs ett resonemang om grundvattennivån i direkt anslutning till den tänkta vägen och inte hur den kan påverka grundvattnets rörelse i resten av planområdet vilket har betydelse för markens stabilitet och sättningsbenägenhet.

Kvartersbildning

I programförslaget så föreslås det relativt små kvartersbildningar med motiveringen för att få en finmaskig gatustruktur. Detta medför dock att innergårdarnas storlek blir avsevärt mindre när kvartersstorlekarna minskar förutsatt att inte även husens djup också minskar proportionellt. För ett öppet och inkluderande samhälle bör man inte skapa miljöer som helt stänger ute allmänheten. Helt slutna och låsta kvarter bör inte tillåtas inom planområdet utan för att få en miljö där gena vägar till målpunkter bör man kunna passera genom kvarter. Detta kan lösas genom att inte helt bygga samman byggnader i kvarteren eller att skapa passager genom byggnaderna.

Solförhållanden

Solljus är viktigt för människor välbefinnande och en förutsättning för att träd och andra växter ska kunna trivas. Ett smalt gaturum och små kvarter gör det svårt för både direkt och indirekt solljus att komma ner till marknivå. För att minska byggnaders skuggverkan kan, förutom ett väl avvägt våningsantal, även indragna takvåningar vara ett bra alternativ. Det skapar både bättre förutsättningar för att solljuset ska kunna ta sig ner till markmiljö och även en attraktiv boendemiljö. Om bottenvåningar är tänkta till butiks och serviceytor så kan även upphöjda innergårdar i kvarter vara ett bra sätt att ge bättre ljusförutsättningar på innergårdarna då byggnadshöjden minskar med ett våningsplan i förhållande till marknivån.

Sopsug

Vi ser positivt på att man tittar på lösningar för att minska behovet av transporter i området. När det gäller avfallshantering så förutsätter vi att man tittar på ett system som klarar av att hantera olika fraktioner så det blir en självklarhet att avfallet källsorteras. Även papperskorgar på allmän plats bör anslutas till systemet för att minska behovet av manuell hantering och transporter i området.

Etappindelning

Att ett projekt av denna storlek behöver indelas i etapper är inget konstigt. Vi ser dock en ojämn fördelning av funktioner inom de olika etapperna. Det framgår inte av programförslaget hur strikt indelningen av etapperna kommer vara tidsmässigt men i både etapp 1 och 2 föreslås det tillkomma bostäder men ingen förskola. I etapp 3 och 4 föreslås det tillkomma till största del bostäder men endast 1 respektive 2 förskolor. Först i etapp 5 föreslås det tillkomma ytterligare 7 förskolor. Denna obalans mellan bostäder och förskolor behöver hanteras i den fortsatta planeringen så inte en brist på förskoleplatser uppkommer.

För Miljöpartiet de gröna

Anders Lönroth